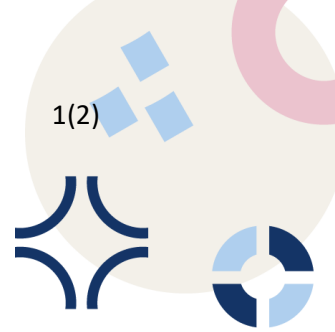

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Viite: UJ 33/2025 vp – U 13/2025 vp

Keskuskauppakamarin lausunto komission Omnibus I -ehdotuksiin liittyvästä valtioneuvoston U-jatkokirjelmästä

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Keskuskauppakamarin kirjallista lausuntoa valtioneuvoston jatkokirjelmästä eduskunnalle komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2006/43/EY, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tietyistä yritysten kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta koskevista vaatimuksista (COM(2025) 81 final), nk. Omnibus I -ehdotukset (UJ 33/2025 vp). Lausuntonaan Keskuskauppakamari esittää kunnioittavasti seuraavan.

Yleistä

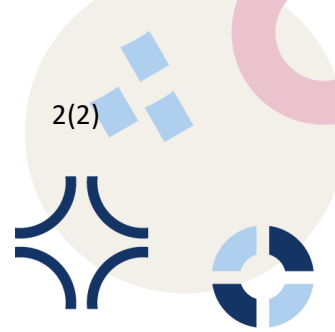
Jatkokirjelmässä selostetaan neuvoston yleisnäkemyksen ja Euroopan parlamentin kannan keskeistä sisältöä, kolmikantaneuvottelujen tilannetta sekä esitetään neuvottelutalanteen perusteella täsmennyksiä U-kirjelmässä U 13/2025 vp aiemmin esitettyyn valtioneuvoston kantaan. Keskuskauppakamari on U-kirjelmän eduskuntakäsittelyn yhteydessä kannattanut U-kirjelmässä esitettyä valtioneuvoston kantaa.

Keskuskauppakamari kannattaa myös U-jatkokirjelmässä esitettyjä täsmennyksiä valtioneuvoston kantaan. Kestävyysraportointi- ja yritys vastuudirektiivien yksinkertaistaminen sekä direktiivin rinnalla toteutettava kestävyysraportointivaatimusten yksinkertaistaminen ovat omiaan keventämään yritysten hallinnollista taakkaa ja palauttamaan yritysten fokusta raportoinnista takaisin kestävyys- ja vastuullisuustavoitteiden tosiasialliseen toteuttamiseen. Keskuskauppakamari kannattaa myös valtioneuvoston täsmennettyyn kantaan sisältyvää kirjausta, jonka mukaan Suomi voi kannattaa muutoksia, jotka edelleen lisäävät sääntelyn riskiperusteisuutta.

Kestävyysraportointi- ja yritys vastuudirektiivien soveltamisala

Sekä neuvoston yleisnäkemyksessä että Euroopan parlamentin kannassa ehdotetaan kestävyysraportointi- ja yritys vastuudirektiivin soveltamisalarajojen korottamista komission ehdotuksesta. Keskuskauppakamari kannattaa valtioneuvoston kantaa, jonka mukaan Suomi voi osana kokonaisratkaisua ja neuvottelutuloksen saavuttamiseksi tukea soveltamisalarajojen korottamista.

5.12.2025

Keskuskauppakamari yhtyy jatkokirjelmän arvioon siitä, että soveltamisalarajojen korottamisen johdosta yritysten vastuullisuustyössä tulevat sääntöperusteisuuden sijaan korostumaan yritysten vapaaehtoiset toimet ja markkinoiden odotukset. Keskuskauppakamari toteaa käsityksensä, että monet kestävyysraportointivelvollisuuden ulkopuolelle jäävät yritykset tulevat jatkossakin julkaisemaan kestävyystietoja joko osana toimintakertomustaan tai erillisenä selvityksenä. Vastaavasti monet yritysvastuudirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävät yritykset edistävät kestävyttä ja vastuullisuutta vapaaehtoisin sitoumuksin. Myös esimerkiksi asiakkaiden, sijoittajien ja rahoittajien odotukset vaikuttavat jatkossakin yritysten valintoihin kestävyteen ja vastuullisuuteen liittyen.

Tietopyynnöt arvoketjun toimijoille

Yhtenä direktiiviehdotuksen tavoitteena on ollut rajata sääntelystä aiheutuvien velvoitteiden valumista arvoketjun niihin toimijoihin, jotka eivät ole suoraan näiden velvoitteiden piirissä. Vaikka tavoite onkin sinänsä kannatettava, Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että sääntelyn piiriin jäävillä yrityksillä on samanaikaisesti riittävät mahdollisuudet selvittää arvoketjuna olennaisia ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutuksia ja -riskejä.

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan näiden kahden tavoitteen yhteensovittaminen on tärkeää. Keskuskauppakamarin pitää siksi tärkeänä, että direktiivin tietopyyntörajoituksiin sisältyisi tältä osin joustomahdollisuuksia, sillä kestävyysraportoinnissa direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävien arvoketjun yritysten raportoinnin pohjana oleva ns. VSME-standardi ei välttämättä tule täyttämään kaikkia raportointivelvollisten tietotarpeita, mikä voi vähentää arvoketjua koskevan raportoinnin kattavuutta tai luotettavuutta (esim. scope 3 -päästöt). Tietopyyntörajoitusten vaikutukset riippuvat kuitenkin osittain tulevan VSME-standardin sekä yksinkertaistettujen kestävyysraportointistandardien lopullisesta sisällöstä. Lisäksi on huomattava, että sääntelyn soveltamisrajojen korotus johtaa siihen, että tietopyyntöjen esittämistä koskevia rajoituksia sovelletaan yhä harvempiin yhtiöihin.

Keskuskauppakamarin toteaa käsityksensä, että Euroopan parlamentin kantaan sisältyy neuvoston yleisnäkemyistä enemmän elementtejä, jotka tuovat joustomahdollisuuksia tietopyyntörajoituksiin. Keskuskauppakamari pitää tässä vaiheessa kuitenkin tärkeänä, että direktiivistä saadaan aikaan neuvottelutulos, jotta yritykset saisivat oikeusvarmuuden sääntelyn soveltamisalasta ja sisällöstä ja pääsisivät valmistautumaan uuteen sääntelyyn.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Ville Kajala
Johtava asiantuntija

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

Alvar Aallon katu 5 C, PL 1000 | 00100 HELSINKI | +358 9 4242 6200
kauppakamari.fi